Lietas Nr. 11515000610
Lietas arhīva Nr. KA04-0245-15/16

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Rīgā, 2015.gada 25.maijā

Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesu kolēģija
šādā sastāvā:
tiesas sēdes priekšsēdētāja, tiesnese S.Amola,
tiesneses
D.Kalniņa,
I.Logina,
piedaloties prokuroram I.Gerasiminam,
zvērinātam advokātam E.Rusanovam,

izskatīja atklātā tiesas sēdē apelācijas kārtībā krimināllietu **/pers. F/, personas kods /personas kods/,** apsūdzībā pēc Krimināllikuma 253.[1]panta trešās daļas sakarā ar Organizētās noziedzības un citu nozaru specializētās prokuratūras prokurora I.Gerasimina iesniegto apelācijas protestu par Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesu kolēģijas 2011.gada 4.novembra spriedumu.

Iepazinusies ar apelācijas sūdzības motīviem un pārbaudījusi pierādījumus lietā, Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesu kolēģija

konstatēja

ka ar Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesu kolēģijas 2011.gada 4.novembra spriedumu apsūdzētais /pers. F/ atzīts par vainīgu noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, kas paredzēts Krimināllikuma 253.[1]panta trešajā daļā, un piemērojot Krimināllikuma 49.pantu, sodīts ar brīvības atņemšanu uz 5 (pieciem) gadiem, bez mantas konfiskācijas, bez policijas kontroles.

Saskaņā ar Krimināllikuma 55.pantu /pers. F/ brīvības atņemšanas sods noteikts nosacīti ar pārbaudes laiku uz 5 (pieciem) gadiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 55.pantu /pers. F/ uzlikts par pienākumu nemainīt dzīvesvietu bez Valsts probācijas dienesta piekrišanas un piedalīties probācijas programmās saskaņā ar Valsts probācijas dienesta norādījumiem.

/pers. F/ brīvības atņemšanas soda izciešanas gadījumā soda izciešanas termiņā ieskaitīts Īslaicīgās aizturēšanas vietā un apcietinājumā pavadītais laiks no 2010.gada 20.aprīļa līdz 2010.gada 9.jūlijam.

/pers. F/ piemērotais drošības līdzeklis - nodošana policijas uzraudzībā ar

ierobežojumiem atstāts negrozīts.

Ar spriedumu izlemts jautājums par procesuāliem izdevumiem un rīcība ar lietiskajiem pierādījumiem.

Atbilstoši pirmās instances tiesas spriedumā konstatētajam noziedzīgais nodarījums izdarīts šādos apstākļos:

/pers. F/ neatļauti iegādājās un glabāja narkotisko vielu realizācijas nolūkā, lielā apmērā.

2010.gada aprīlī ap plkst.10.00 /Nosaukums/telpās /adrese/ /pers. F/ mantkārības vadīts, no kriminālprocesā nenoskaidrotas personas, pret kuru kriminālprocess izdalīts atsevišķā lietvedībā, tālākas realizācijas nolūkā neatļauti iegādājās ne mazāk kā 959,1500 g, tas ir, lielā apmērā, aizliegtas sevišķi bīstamas narkotiskās vielas – kanabiss (marihuāna) izžāvētā veidā (I saraksts).

Neatļauti realizācijas nolūkā iegādāto narkotisko vielu, proti, ne mazāk kā 959,1500 g, tas ir, lielā apmērā, kanabiss (marihuāna) izžāvētā veidā /pers. F/, turpinot savas noziedzīgās darbības, mantkārības vadīts, realizācijas nolūkā neatļauti glabāja savā mugursomā līdz 2010.gada 20.aprīļa plkst.10.40, kad pie /Nosaukums/telpām /adrese/ viņu aizturēja policijas darbinieki un personas kratīšanas laikā viņa mugursomā tika atrasts un izņemts minētais narkotiskās vielas daudzums.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2005.gada 8.novembra noteikumu Nr.847 „Noteikumi par Latvijā kontrolējamajām narkotiskajām vielām, psihotropajām vielām un prekursoriem" 1.pielikumu „Latvijā kontrolējamo narkotisko vielu, psihotropo vielu un prekursoru I saraksts" kanabiss (marihuāna) pieskaitāma pie aizliegtām sevišķi bīstamām narkotiskām vielām (I saraksts).

Saskaņā ar likuma „Par Krimināllikuma spēkā stāšanās un piemērošanas kārtību" 2.pielikumu „Kritēriji nelikumīgā apritē esošu narkotisko un psihotropo vielu un zāļu, kā arī vielu, kas var tikt izmantotas narkotisko un psihotropo vielu nelikumīgai izgatavošanai (prekursori), iedalījumu apmēriem" 1,00 g kanabiss (marihuāna) sastāda apmērus, līdz kuriem daudzumi atzīstami par nelieliem, bet sākot no 100,00 g kanabiss (marihuāna) sastāda lielus apmērus.

Tādejādi /pers. F/pārkāpa likuma „Par narkotisko un psihotropo vielu un zāļu likumīgās aprites kārtību" 5.pantu, kas noteic, ka aizliegts audzēt, ražot, izgatavot, importēt, eksportēt, izplatīt, reklamēt, transportēt, glabāt, nodot par atlīdzību vai bez tās, iegādāties un lietot, kā arī sūtīt cauri Latvijas teritorijai I sarakstā iekļautos augus, vielas un zāles.

Ar savām darbībām /pers. F/ izdarīja noziedzīgu nodarījumu, kas paredzēts Krimināllikuma 253.^{1}panta trešajā daļā.

Par pirmās instances tiesas spriedumu apelācijas protestu iesniedzis Organizētās noziedzības un citu nozaru specializētās prokuratūras prokurors I.Gerasimins.

Prokurors lūdz atcelt pirmās instances tiesas spriedumu daļā par /pers. F/ noteikto sodu un taisīt šajā daļā jaunu spriedumu un sodīt /pers. F/ pēc Krimināllikuma 253.^{1}panta trešās daļas ar brīvības atņemšanu uz 8 gadiem, konfiscējot mantu, un ar policijas kontroli uz 1 gadu. Saskaņā ar Krimināllikuma 52.pantu izciestā soda termiņā ieskaitīt aizturēšanā un apcietinājumā pavadīto laiku no 2010.gada 20.aprīļa līdz 2010.gada 9.jūlijam.

Prokurors norāda, ka pirmās instances tiesa ir nepamatoti piemērojusi Krimināllikuma 49. un 55.panta nosacījumus, nosakot /pers. F/ nesamērīgi mīkstu un Krimināllikuma 35.pantā noteiktajam kriminālsoda mērķim neatbilstošu sodu.

Prokurors uzskata, ka pirmās instances tiesa ir nepamatoti par atbildību mīkstinošiem apstākļiem atzinusi to, ka /pers. F/ ir vaļsirdīgi atzinies un nožēlojis izdarīto, ka ir aktīvi veicinājis noziedzīga nodarījuma izmeklēšanu, jo sniedza informāciju, kura pirmstiesas izmeklēšanas iestādēm nebija zināma, kā arī, ka bērnībā 4 gadus atradās psihiatrijas palīdzības dienesta ambulatorās nodaļas konsultatīvajā novērošanā un uzauga šķirtā daudzbērnu ģimenē, kas atstāja lielu ietekmi uz personības vērtību sistēmas veidošanos.

Prokurors norāda, ka apsūdzētā /pers. F/ vainas atzīšana ir vērtējama kā formāla. No apsūdzētā /pers. F/, liecinieces /pers. I/ liecībām un aizstāvju norādītajiem apsvērumiem izriet, ka /pers. F/ tika prettiesiski kūdīts uz šā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu. Proti, /pers. F/ pēc būtības neatzina, ka viņam inkriminētās noziedzīgās darbības viņš izdarīja ar tiešu nodomu.

Pirmstiesas kriminālprocesa laikā /pers. F/ tikai vispārīgi liecināja par noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas apstākļiem un nesniedza tādas ziņas, kas varētu būtiski atvieglot un veicināt noziedzīgā nodarījuma izmeklēšanu. No liecinieka /pers. J/, /pers. K/, /pers. L/ un /pers. M/ liecībām izriet, ka pirmstiesas kriminālprocesa laikā /pers. F/ nevēlējās sadarboties ar policiju un nevēlējās sniegt ziņas par personu, no kuras viņš tālākās realizācijas nolūkā neatļauti iegādājās narkotisko vielu lielā apmērā. Detalizētākas ziņas par noziedzīgā nodarījuma faktiskajiem apstākļiem /pers. F/ nesniedza arī atsevišķā lietvedībā izdalītajā kriminālprocesā. Līdz ar to prokurors nepiekrīt pirmās instances tiesas secinājumam, ka /pers. F/ būtu aktīvi veicinājis noziedzīgā nodarījuma izmeklēšanu.

Apstāklis, ka /pers. F/ bērnībā 4 gadus atradās Psihiatriskās palīdzības dienesta ambulatorās nodaļas konsultatīvajā novērošanā un uzauga šķirtā daudzbērnu ģimenē, ir ņemams vērā, nosakot apsūdzētajam piemērojamo kriminālsodu, tomēr nav pamata atzīt to par atbildību mīkstinošu apstākli. Norāda, ka nav pieļaujama atbildību mīkstinošu apstākļu aizstāšana ar personību raksturojošiem datiem.

Prokurors norāda, ka pirmās instances tiesa nav pietiekami izvērtējusi noziedzīgā nodarījuma raksturu un kaitīgumu, jo ir piemērojusi apsūdzētajam nesamērīgi mīkstu sodu. Kā arī pirmās instances tiesa nav ņēmusi vērā pie apsūdzētā izņemtās narkotiskās vielas daudzumu – 959,1500 g, kas teju 10 reizes pārsniedz apmēru, sākot ar kuru vielas daudzums atzīstams par lielu.

Ar Augstākās tiesas Krimināllietu tiesu palātas 2013.gada 15.janvāra spriedumu Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesu kolēģijas 2011.gada 4.novembra spriedums atcelts daļā par /pers. F/ noteikto sodu pēc Krimināllikuma 253.^{1}panta trešās daļas.

/pers. F/ pēc Krimināllikuma 253.^{1}panta trešās daļas sodīts, piemērojot Krimināllikuma 49.panta nosacījumus, ar brīvības atņemšanu uz 5 (pieciem) gadiem, konfiscējot mantu, ar policijas kontroli uz 1 (vienu) gadu.

Par apelācijas instances 2013.gada 15.janvāra spriedumu kasācijas sūdzību iesniedzis apsūdzētā /pers. F/ aizstāvis, zvērināts advokāts A.Voroņko.

Ar Augstākās tiesas Senāta Krimināllietu departamenta 2013.gada 14.maija lēmumu Augstākās tiesas Krimināllietu tiesu palātas 2013.gada 15.janvāra spriedums atcelts daļā par /pers. F/ noteikto sodu pēc Krimināllikuma 253.^{1}panta trešās daļas un lieta šajā daļā nosūtīta jaunai izskatīšanai apelācijas instances tiesā.

Ar Augstākās tiesas Krimināllietu tiesu palātas 2014.gada 13.jūnija spriedumu

Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesu kolēģijas 2011.gada 4.novembra spriedums atcelts daļā par /pers. F/ noteikto sodu pēc Krimināllikuma 253.[1]panta trešās daļas.

/pers. F/ pēc Krimināllikuma 253.[1]panta trešās daļas noteikts brīvības atņemšanas sods uz 5 (pieciem) gadiem bez mantas konfiskācijas.

Saskaņā ar Krimināllikuma 55.pantu /pers. F/ brīvības atņemšanas sods noteikts nosacīti ar pārbaudes laiku uz 5 (pieciem) gadiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 55.panta sestās daļas 2. un 3.punktu /pers. F/ uzlikts par pienākumu nemainīt dzīvesvietu bez Valsts probācijas dienesta piekrišanas un piedalīties probācijas programmās saskaņā ar Valsts probācijas dienesta norādījumiem.

Par apelācijas instances 2014.gada 13.jūnija spriedumu kasācijas protestu iesniedzis Organizētās noziedzības un citu nozaru specializētās prokuratūras prokurors I.Gerasimins.

Ar Augstākās tiesas Krimināllietu departamenta 2014.gada 30.oktobra lēmumu Augstākās tiesas Krimināllietu tiesu palātas 2014.gada 13.jūnija spriedums atcelts daļā par /pers. F/ noteikto sodu pēc Krimināllikuma 253.[1]panta trešās daļas un krimināllieta šajā daļā nosūtīta jaunai izskatīšanai Rīgas apgabaltiesā.

Apelācijas instances tiesas sēdē prokurors uzturēja savu apelācijas protestu uz tajā norādītajiem apstākļiem un lūdza sodīt /pers. F/ pēc Krimināllikuma 253.[1]panta trešās daļas ar brīvības atņemšanu uz 5 gadiem bez mantas konfiskācijas un ar policijas kontroli uz 1 gadu.

Apsūdzētais /pers. F/ tiesas sēdē paskaidroja, ka nepiekrīt apelācijas protestam. Bez tam, liecināja, ka pašlaik strādā par pavāru restorānā /Nosaukums A/, pret viņu nav ierosināts neviens cits kriminālprocess, plāno nākošgad pabeigt mācības. Katru dienu atceras, ka ir paveicis noziegumu, nožēlo to.

Apelācijas instances tiesas sēdē aizstāvis E.Rusanovs apelācijas protestu neatzina.

Aizstāvis norādīja, ka personas izdarītā nodarījuma klasifikācija atbilstoši Krimināllikuma 7. pantam nebūt nav vienīgais apstāklis, kas liecina par izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu Krimināllikuma 55.panta pirmās daļas izpratnē. Par noziedzīga nodarījuma raksturu liecina arī tā izdarīšanas paņēmieni un motīvi, kvalificējošie apstākļi un citi apstākļi, kā to ir norādījusi arī Augstākās tiesas Senāta Krimināllietu departamenta un Krimināllietu tiesu palātas 2008.gada 1.jūlija kopsapulces lēmumā "Par vienveidīgu tiesību normu piemērošanu soda noteikšanā".

Aizstāvis norādīja, ka lemjot par personai nosakāmo sodu, jāņem vērā arī konkrētās lietas faktiskie apstākļi, kas tieši saistīti ar noziedzīga nodarījuma izdarīšanu un kas ietekmēja tā izdarīšanu, lai tiktu nodrošināta soda individualizācija.

Analizējot aizstāvamā personību, aizstāvis norāda, ka gan pirmās instances tiesā, gan apelācijas instances tiesā, tiesas vienmēr konsekventi ir nonākušas pie pozitīviem secinājumiem attiecībā uz /pers. F/ personību. Lietā atrodas pozitīvi aizstāvamā raksturojumi no darba devējiem, kā arī kopš lietas uzsākšanas 2010.gadā /pers. F/ nav izdarījis jaunus noziedzīgus nodarījumus un nevienu reizi nav pārkāpis viņam piemērotā drošības līdzekļa - nodošana policijas uzraudzībā, noteikumus, kas liecina par viņa disciplinētību.

Aizstāvis atbilstoši Krimināllikuma 47.panta otrajai daļai par /pers. F/ atbildību mīkstinošu apstākli lūdz atzīt, ka 2015.gada 11.februārī /pers. F/, pildot savas pilsoņa pienākumus, veica noziedznieka aizturēšanu.

Aizstāvis analizējot nosacītas notiesāšanas institūtu norāda, ka tā nav atbrīvošana no soda, šim sodam piemīt visas tā funkcijas, līdz ar to tas pilnā mērā realizē savu mērķi.

Turklāt Krimināllikuma 55.panta pirmajā daļā atrodamā norāde uz speciālo nosacītas notiesāšanas piemērošanas pamatu - tiesas secinājums (pārliecība), ka "vainīgais, sodu neizciešot turpmāk neizdali likumpārkāpumus", liecina, ka apgalvojumam par to, ka nosacītai notiesāšanai nepiemīt "ģenerālprevencijas" saturs un tā neatjauno "sociālo taisnīgumu", nav nekāda pamata.

Analizējot apsūdzētā tiesības uz lietas izskatīšanu saprātīgā termiņā aizstāvis norāda, ka lieta apelācijas instances tiesā tiek izskatīta jau trešo reizi. Visu šo laiku /pers. F/ nepārprotami izjuta ciešanas sakarā ar ilgstoši neatrisinātu tiesisko situāciju, neskaidrību par procesa iznākumu, nenoteiktības ietekmi uz profesionālo un ģimenes dzīvi u.tml. Aizstāvis secina, ka attiecībā uz /pers. F/ viennozīmīgi nav ievērotas Kriminālprocesa likuma 14.panta pirmajā daļā garantētās tiesības uz kriminālprocesa pabeigšanu sapratīgā termiņā, līdz ar to lūdz šo apstākli ņemt vērā pie soda noteikšanas, atbilstoši Krimināllikuma 49.[1]panta pirmajai daļai.

Apsūdzētās /pers. F/ apelācijas instances tiesas sēdē norādīja, ka šo 5 gadu laikā ir mainījies, ir iemācījies dzīvot patstāvīgi, strādā, ir mācījies par pavāru, ir draudzene, 2014.gada 23.augustā piedzimusi meita, nav ierosināts neviens kriminālprocess. Ir saņēmis pateicību par to, ka ir aizturējis noziedznieku, kas ir uzbrucis jaunietim.

Noklausījusies apsūdzētā paskaidrojumus, pārbaudījusi pierādījumus apelācijas protesta robežās, noklausījusies prokurora, apsūdzētā un apsūdzētā aizstāvja viedokļus, tiesu kolēģija atzīst, ka Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesu kolēģijas 2011.gada 4.novembra spriedums ir atceļams daļā par /pers. F/ noteikto sodu pēc Krimināllikuma 253.[1]panta trešās daļas, bet pārējā daļā atstājams negrozīts.

Tiesu kolēģija secina, ka pirmās instances tiesas spiedums daļā par /pers. F/ celto apsūdzību pēc Krimināllikuma 253.[1]panta pirmās daļas nav apstrīdēts, līdz ar ko pierādījumu pārvērtēšanai apelācijas instances tiesā par apsūdzētā vainu šajā daļā nav pamata.

Nosakot sodu tiesu kolēģija ņem vērā Krimināllikuma 35. un 46.panta nosacījumus - likumā definētā soda mērķi, izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu un radīto kaitējumu, vainīgā personību, atbildību mīkstinošos apstākļus un atbildību pastiprinošu apstākļu neesamību.

Saskaņā ar Krimināllikuma 7.panta piekto daļu /pers. F/ izdarītais noziedzīgais nodarījums ir kvalificējams kā sevišķi smags noziegums.

Par /pers. F/ inkriminētā nozieguma izdarīšanu likumdevējs paredzējis sodu brīvības atņemšanu no 5 līdz 15 gadiem, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas, un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz 3 gadiem.

Tiesu kolēģija piekrīt prokurora viedoklim par to, ka sankcijas apmērs norāda uz to, ka ar šo noziedzīgo nodarījumu apdraudētās intereses likumdevējs uzskata par īpaši nozīmīgām.

Tiesu kolēģija atzīst, ka pirmās instances tiesa pamatoti par atbildību mīkstinošu apstākli saskaņā ar Krimināllikuma 47.panta otro daļu ir atzinusi to, ka /pers. F/ savu vainu ir atzinis, ir nožēlojis to. Tiesu kolēģija konstatē, ka gan pirmstiesas izmeklēšanā, gan tiesas izmeklēšanas laikā pirmās instances un apelācijas instances tiesā /pers. F/ ir atzinis savu vainu un izdarīto nožēlojis. Tiesu kolēģija nepiekrīt prokurora viedoklim, ka /pers. F/ vainas atzīšana ir formāla, ka viņš nav atzinis, ka inkriminētās darbības būtu izdarījis ar

tiešu nodomu. Tiesu kolēģija atzīst, ka atbildību mīkstinošs apstāklis –savas vainas atzīšana un nožēlošana ir pierādīts ar faktu, ka /pers. F/ uzreiz pēc aizturēšanas atzina savu vainu narkotisko vielu saņemšanā realizācijas nolūkā un arī turpmāk to nav noliedzis. /pers. F/ ir atzinis savu vainu visās darbībās, kas viņam inkriminētas. Aizstāvis savā debašu runā pamatoti norāda, ka /pers. F/ vaļsirdīgās liecības ļāva izmeklēšanu pabeigt 8 dienās, lieta kriminālvajāšanas uzsākšanai nosūtīta jau 2010.gada 28.aprīlī. No /pers. F/ liecībām pirmās instances tiesā izriet, ka noziegumu viņš izdarījis, jo vēlējies nopelnīt 500 latus, ar kuriem varētu segt savus parādus. Tiesu kolēģija uzskata, ka ar šo faktu ir pierādīts, ka apsūdzētais atzinis savu mantkārīgo nolūku.

Arī šajā apelācijas instances tiesas sēdē /pers. F/ liecināja, ka katru dienu atceras, ka ir paveicis noziegumu, nožēlo to.

Tiesu kolēģija uzskata, ka saskaņā ar Krimināllikuma 47.panta pirmās daļas 4.punktu par /pers. F/ atbildību mīkstinošu apstākli atzīstams tas, ka /pers. F/ ir sekmējis citas personas noziedzīga nodarījuma atklāšanu. 2015.gada 11.februārī /pers. F/, pildot savu pilsoņa pienākumu, veica noziedznieka aizturēšanu. Minētais fakts pierādīts ar kriminālprocesā iesniegto Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes Rīgas teikas iecirkņa priekšnieka paziņojumu, no kura izriet, ka 2015.gada 11.februārī tika uzsākts kriminālprocess pēc Krimināllikuma 180.panta pirmajā daļā paredzētajām noziedzīgā nodarījuma sastāva pazīmēm par mobilā telefona zādzību /adrese A/. (6.sējuma lietas lapa Nr.3) Tāpat no paziņojuma konstatējams, ka /pers. F/, veicot savu pilsoņa pienākumu, veica noziedzīgā nodarījuma veicēja aizturēšanu. Tiesu kolēģija uzskata, ka tādā veidā /pers. F/ ir sekmējis citas personas noziedzīga nodarījuma atklāšanu.

Tiesu kolēģija konstatē, ka pirmās instances tiesa nepamatoti par atbildību mīkstinošu apstākli atzinusi, ka /pers. F/ ir aktīvi veicinājis noziedzīgā nodarījuma izmeklēšanu. Tiesu kolēģija uzskata, ka, lai arī apsūdzētais /pers. F/ savu vainu izdarītajā noziedzīgajā nodarījumā ir atzinis, tas nav vērtējams kā aktīva noziedzīgā nodarījuma izmeklēšanas veicināšana. Lietā nav iegūti pierādījumi tam, ka /pers. F/ būtu sniedzis pirmstiesas izmeklēšanas iestādēm informāciju, kura tām nav bijusi zināma.

Tiesu kolēģija konstatē, ka pirmās instances tiesa nepamatoti par atbildību mīkstinošu apstākli atzinusi, ka /pers. F/ bērnībā 4 gadus atradies VISA "Rīgas psihiatrijas un narkoloģijas centrs" Psihiatriskās palīdzības dienesta ambulatorās nodaļas konsultatīvajā novērošanā, kā arī, ka uzaudzis šķirtā daudzbērnu ģimenē. Tiesu kolēģija secina, ka norādītie apstākļi atzīstami par personību raksturojošām ziņām, nevis par atbildību mīkstinošiem apstākļiem Krimināllikuma 47.panta izpratnē.

Tiesu kolēģija nekonstatē Krimināllikuma 48.pantā noteiktos apsūdzētā atbildību pastiprinošos apstākļus.

Par apsūdzētā /pers. F/ personību noskaidrots, ka apsūdzētajam /pers. F/ ir oficiāla darba vieta un ienākumi, kopš 2010.gada 20.aprīļa jaunus noziedzīgu nodarījumus un administratīvos pārkāpumus drošības līdzekļa nodošana policijas uzraudzībā noteikumus nav pārkāpis, lietā ir pievienotas pozitīvas atsauksmes no /pers. F/ iepriekšējiem darba devējiem.

Ņemot vērā nodarījuma sabiedriskās bīstamības un kaitīguma pakāpi, faktu, ka /pers. F/ realizācijas nolūkā iegādājās un glabāja tādu daudzumu narkotiskās vielas, kas gandrīz desmit reizes pārsniedz apmēru, sākot ar kuru vielas daudzums atzīstams par lielu, tiesu kolēģija atzīst, ka apsūdzētajam nosakot brīvības atņemšanas sodu, nav piemērojami Krimināllikuma 49.pantā paredzētie noteikumi, kas paredz vieglāka soda noteikšanu nekā

likumā paredzēto.

Ņemot vērā apsūdzētā atbildību mīkstinošos apstākļus un personu pozitīvi raksturojošās ziņas, sods nosakāms Krimināllikuma aktuālajā redakcijā paredzētās minimālās brīvības atņemšanas soda apmērā - brīvības atņemšana uz 5 gadiem.

Nosakot sodu šādā apmērā, tiesu kolēģija ņem arī vērā, ka izskatot lietu apelācijas instancē pirmo reizi, brīvības atņemšanas sods tika noteikts 5 gadu apmērā un par šo spriedumu valsts apsūdzība nebija iesniegusi apelācijas protestu.

Tiesu kolēģija atzīst, ka /pers. F/ nav pamata piemērot Krimināllikuma 49.^{1}panta panta nosacījumus, jo kriminālprocesā netika pārkāptas Kriminālprocesa likuma 14.pantā noteiktās apsūdzētā /pers. F/ tiesības uz kriminālprocesa pabeigšanu saprātīgā termiņā. Senāta nolēmumos vairākkārt norādīts, ka Kriminālprocesa likuma 14.panta pārkāpums apelācijas instances tiesā ir konstatējams gadījumā, kad apsūdzētā persona atrodas apcietinājumā un lietā, kas nav juridiski sarežģīta un apjomīga, apelācijas instances tiesā ilgāk par 1 gadu nav notikušas procesuālas darbības. Apsūdzētajam /pers. F/ nav piemērots drošības līdzeklis apcietinājums.

Tiesu kolēģija atzīst, ka ir pamats piemērot Krimināllikuma 55.panta nosacījumus un noteikt /pers. F/ brīvības atņemšanas sodu nosacīti sekojošu apsvērumu dēļ.

Saskaņā ar Krimināllikuma 55.panta pirmo daļu, ja, nosakot sodu – brīvības atņemšanu uz laiku ne ilgāku par pieciem gadiem, tiesa, ņemot vērā izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu un radīto kaitējumu, vainīgā personību un citus lietas apstākļus, iegūst pārliecību, ka vainīgais sodu neizciešot, turpmāk neizdarīs likumpārkāpumus, tā vainīgo var notiesāt nosacīti.

Augstākās tiesas Senāta Krimināllietu departamenta un Krimināllietu tiesu palātas kopsapulces 2008.gada 1.jūlija lēmumā izteiktas rekomendācijas vienveidīgai tiesību normu
piemērošanai soda noteikšanā. Tiesām jāizvērtē, kā konkrētās krimināltiesiskās represijas piemērošana sekmēs taisnīguma atjaunošanu (1); noziedzīgu nodarījumu recidīvu novēršanu (2); aizsargās sabiedrisko drošību (3); atturēs citu personu no noziedzīgu nodarījuma izdarīšanas (4); sekmēs notiesāto personu resocializāciju (5). No rekomendāciju 22. un 23.punkta izriet, ka, lemjot par nosacītas notiesāšanas piemērošanu vai vieglāka soda noteikšanu nekā likumā paredzētais, tiesām jāievēro ne tikai vainīgā personību raksturojošie dati, bet arī fakti, kas saistīti ar noziedzīgu nodarījumu (noziedzīgu nodarījumu smagums, izdarīto noziedzīgu nodarījumu skaits, nodarītais kaitējums utt.). Ja tiesa atzīst par iespējamu piemērot nosacītu sodu personai, kura izdarījusi smagu vai sevišķi smagu noziegumu, pieņemtais lēmums īpaši jāmotivē, tostarp pievēršot uzmanību vispārējās prevencijas mērķa sasniegšanai.

Tiesu kolēģija, vērtējot /pers. F/ izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu un radīto kaitējumu, viņa personību un citus lietas apstākļus, iegūst pārliecību, ka vainīgais sodu neizciešot, turpmāk neizdarīs likumpārkāpumus, tāpēc uzskata, ka viņam piespriežams nosacīts brīvības atņemšanas sods.

Vērtējot noziedzīgā nodarījuma raksturu un radīto kaitējumu, tiesu kolēģija konstatē, ka saskaņā ar Krimināllikuma 7.panta piekto daļu /pers. F/ izdarītais noziedzīgais nodarījums ir kvalificējams kā sevišķi smags noziegums, ar šo noziedzīgo nodarījumu apdraudētās intereses likumdevējs uzskata par īpaši nozīmīgām. Tiesa ņem vērā arī to, ka pie apsūdzētā izņemtās narkotiskās vielas daudzums gandrīz 10 reizes pārsniedz apmēru, sākot ar kuru vielas daudzums atzīstams par lielu. Minētais liecina par nodarījuma augstu

kaitīguma pakāpi. Vērtējot nodarījuma raksturu, tiesu kolēģija ņem vērā arī to, ka /pers. F/ ir izdarījis vienu noziedzīgu nodarījumu un uzskata, ka tam ir gadījuma raksturs. Tiesai nav ziņu, ka viņam iepriekš būtu bijusi saistība ar narkotiskajām vielām. Nav arī ziņu, ka viņš jebkad pats būtu lietojis aizliegtās narkotiskās vai psihotropās vielas.

Kaut arī nodarījumam ir augsta kaitīguma pakāpe, Krimināllikuma 55.panta pirmā daļa paredz vērtēt arī apsūdzētā personību un citus apstākļus. Visus šos apstākļus vērtējot kopsakarā, tiesa nonāk pie secinājuma, ka /pers. F/ piemērojams nosacīts sods.

Vērtējot apsūdzētā /pers. F/ personību, tiesu kolēģija konstatē sekojošo.

Pirmās instances tiesa, nosakot sodu /pers. F/, pamatoti ņēmusi vērā viņa personību pozitīvi raksturojošas ziņas, konkrēti: ziņas par personas administratīvajiem pārkāpumiem, no kurām redzams, ka /pers. F/ atzīstams par administratīvi nesodītu personu; ziņas no Iekšlietu Ministrijas Informācijas centra, no kurām redzams, ka /pers. F/ ir agrāk nesodīta persona, kā arī pret viņu nav uzsākti citi kriminālprocesi; ziņas no 2010.gada 20.aprīļa medicīniskās pārbaudes protokola Nr.1668 un ķīmiski toksikoloģiskās izmeklēšanas rezultāti Nr.2371, no kuriem redzams, ka /pers. F/ nav konstatēta narkotisko un psihotropo vielu ietekme (lietas 1.sējuma 59., 60.lapa); /pers. F/ pozitīvo raksturojumu un izziņu no Mācību centra /Nosaukums B/, no kuras redzams, ka /pers. F/ no 2010.gada 1.septembra mācās dienas nodaļā pēc programmas Ēdināšanas pakalpojumi, Ēdināšanas pakalpojumu speciālista specialitātē; 2010.gada 18.augusta Līgumu par mācībām Mācību centrā /Nosaukums B/, no kurā norādītajām ziņām redzams, ka līgumu noslēdzis /pers. F/, lai apgūtu ēdināšanas pakalpojumu speciālista kvalifikāciju; SIA „/Nosaukums C/" pozitīvo atsauksmi par /pers. F/; SIA „/Nosaukums D/" pozitīvo atsauksmi par praktikantu /pers. F/; SIA „/Nosaukums E/" pozitīvā atsauksmi par /pers. F/; SIA /Nosaukums F/ pozitīvo atsauksmi par /pers. F/; 2011.gada 14.aprīļa darba līgumu, no kurā norādītajām ziņām redzams, ka /pers. F/ pieņemts darbā SIA /Nosaukums G/ par pavāru; 2011.gada 21.jūnija Darba līgumu starp SIA /Nosaukums H/ un /pers. F/, no kurā norādītajām ziņām redzams, ka /pers. F/ pieņemts darbā par pavāru; Informāciju no Valsts ieņēmumu dienesta, no kuras redzams, ka /pers. F/ 2004.gada 5.jūlijā ir reģistrējies kā nodokļu maksātājs Valsts ieņēmumu dienestā un no 2008.gada 3.marta līdz 31.martam kā darba ņēmējs ir guvis ienākumus no algota darba; Latvijas Republikas Valsts ieņēmumu dienesta 2011.gada 18.jūlija atbildi, no kuras redzamas, ka saskaņā ar darba devēja /Nosaukums J/ sniegto informāciju, /pers. F/ laika periodā no 2011.gada 1.maija līdz 2011.gada 31.maijam, guvis ienākumus Ls 160,00 ieturēti nodokļi.

Vērtējot apsūdzētā personību, tiesu kolēģija ņem vērā arī ziņas, kas iesniegtas kriminālprocesā, lietu izskatot apelācijas instancē: pozitīvo raksturojumu no SIA /Nosaukums K/; Valsts ieņēmumu dienesta 20.01.2014. izziņa Nr.846.1/3046, no kuras secināms, ka /pers. F/ ir strādājis algotu darbu no 2013.gada 1.janvāra līdz 31.decembrim; Latvijas Republikas Iekšlietu ministrijas Informācijas centra 2014.gada 29.janvāra izziņa par to, ka sodu reģistrā nav ziņu par /pers. F/ sodāmību un administratīvajiem pārkāpumiem laika periodā no 2010. gada 1.jūlija līdz 2014.gada 22.janvārim; SIA /Nosaukums L/ 2014.gada 28.janvāra atsauksmi raksturojumu par to, ka /pers. F/ kopš 2013.gada 7.septembra strādā SIA "/NOsaukums L/" par pavāru un tiek raksturots pozitīvi; Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes Rīgas Brasas iecirkņa Kārtības policijas nodaļas galvenā inspektora 17.01.2014.sniegto izziņu, no kuras izriet, ka /pers. F/ nav pārkāpis viņam noteiktā drošības līdzekļa nodošanas policijas uzraudzībā noteikumus; darba līgumu Nr.13, kas noslēgts 2015.gada 10.aprīlī starp SIA /Nosaukums A/ un /pers. F/.

Tiesa ņem vērā arī prokurora debašu runā norādīto, ka valsts apsūdzībai nav šaubu par to, ka turpmāk /pers. F/ neizdarīs noziedzīgus nodarījumus un ar nosacītu brīvības atņemšanu tiktu sasniegts speciālās prevencijas mērķis.

Tiesu kolēģija atzīst, ka apsūdzētais ar savu rīcību, būdams agrāk nesodīta persona, piecu gadu garumā bez pārkāpumiem izciešot viņam piemēroto drošības līdzekli – policijas uzraudzību, dzīvojot likumpaklausīgas personas dzīvi, jo nav izdarījis citus noziedzīgus nodarījumus vai administratīvus pārkāpumus, saņemot tikai pozitīvu novērtējumu par algoto darbu, kā arī ņemot vērā visas iepriekš norādītās ziņas par viņa personu, ir pierādījis, ka nosakot nosacītu brīvības atņemšanu tiks sasniegti krimināltiesiskās represijas mērķi- noziedzīga nodarījuma recidīva novēršana, sabiedriskās drošības aizsardzība, notiesātās personas resocializācija.

Pie citiem lietas apstākļiem, kas ņemami vērā, nosakot nosacītu brīvības atņemšanas sodu, tiesu kolēģija ņem vērā tiesu kolēģijas konstatētos un iepriekš šajā spriedumā izvērtētos divus atbildību mīkstinošos apstākļus, kā arī atbildību pastiprinošu apstākļu neesamību.

Bez tam, par citiem apstākļiem, kas ņemami vērā, nosakot apsūdzētajam sodu nosacīti, tiesa atzīst faktu, ka šajā kriminālprocesā jau pieņemti četri augstāku tiesu instanču nolēmumi, ar kuriem atcelti zemāko tiesu instanču nolēmumi daļā par piespriesto sodu.

Tiesu kolēģija piekrīt aizstāvja viedoklim, kas izteikts debašu runā, ka ilgstoši neatrisinātā tiesiskā situācija, kad lieta jau divas reizes skatīta kasācijas instancē un trīs reizes apelācijas instancē, rada nenoteiktību un neziņu apsūdzētajam par viņa profesionālo un ģimenes dzīvi, kas nenoliedzami personai nodara psihisku kaitējumu.

Tiesu kolēģija uzskata, ka ņemot vērā, ka /pers. F/ jau piecus gadus nevainojami ievēro drošības līdzekļa nodošanas policijas uzraudzībā ierobežojumus un pienākumus, un pie nosacījuma, ka viņam vēl piecus gadus būs jāievēro nosacīta soda piemērošanas nosacījumi un noteiktie ierobežojumi, nevar tikt uzskatīts par nesamērīgi mīkstu un neadekvātu sodu. Minēto apsvērumu dēļ tiesu kolēģija uzskata, ka reāls brīvības atņemšanas sods nebūtu taisnīgs.

Tiesu kolēģija uzskata, ka /pers. F/ sodu izciešot nosacīti, tiks panākts soda mērķis vainīgo sodīt par izdarīto noziedzīgo nodarījumu, kā arī panākt, lai ne tikai notiesātā persona, bet arī citas personas atturētos no noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas.

Tiesu kolēģija uzskata, ka soda mērķis tiks sasniegts, jo jau ar notiesājošu spriedumu tiesa atzīst personu par vainīgu noziedzīgā nodarījumā – bez jebkādiem nosacījumiem. Vārds „nosacīta" notiesāšana norāda, ka sods reāli netiek izpildīts, ja persona ievēro prasības, kas paredzētas spriedumā un normatīvajos aktos. Tādējādi nosacīta notiesāšana ir vainīgās personas atbrīvošana no soda izciešanas ar nosacījumiem. To neievērošana un pārkāpumi ir iemesls reālai soda izpildei. Soda mērķis tiks sasniegts, jo no vienas puses atvieglojot soda izciešanas kārtību, tiesa, lai to kompensētu, nosaka maksimāli iespējamo laika posmu, t.i., pārbaudes laiku, kurā personas uzvedība tiek īpaši uzraudzīta.

Tiesu kolēģija uzskata, ka tādā veidā tiks sasniegts arī vispārējās prevencijas mērķis.

Tiesu kolēģija atzīst, ka /pers. F/ saskaņā ar Krimināllikuma 55.panta sestās daļas 2. un 3.punktu uzliekams par pienākumu nemainīt dzīvesvietu bez Valsts probācijas dienesta

piekrišanas un piedalīties probācijas programmās saskaņā ar Valsts probācijas dienesta norādījumiem.

Tiesu kolēģija atzīst, ka pārējā daļā pirmās instances spriedums atstājams negrozīts, tajā skaitā par piemēroto drošības līdzekli un soda izciešanas termiņā ieskaitīto Īslaicīgās aizturēšanas vietā un apcietinājumā pavadītais laiks no 2010.gada 20.aprīļa līdz 2010.gada 9.jūlijam.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 563.panta pirmās daļas 3.punktu Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesu kolēģija

nosprieda

Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesu kolēģijas 2011.gada 4.novembra spriedumu atcelt daļā par /pers. F/ noteikto sodu pēc Krimināllikuma 253.^{1}panta trešās daļas.

/pers. F/ pēc Krimināllikuma 253.^{1}panta trešās daļas noteikt sodu brīvības atņemšanu uz 5 (pieciem) gadiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 55.pantu /pers. F/ brīvības atņemšanas sodu noteikt nosacīti ar pārbaudes laiku uz 5 (pieciem) gadiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 55.panta sestās daļas 2. un 3.punktu /pers. F/ uzlikt par pienākumu nemainīt dzīvesvietu bez Valsts probācijas dienesta piekrišanas un piedalīties probācijas programmās saskaņā ar Valsts probācijas dienesta norādījumiem.

Pārējā daļā spriedumu atstāt negrozītu.

Nolēmumu var pārsūdzēt 10 dienu laikā kasācijas kārtībā Augstākās tiesas Krimināllietu departamentā Kriminālprocesa likuma 574. un 575.pantos paredzētajos gadījumos, iesniedzot sūdzību vai protestu Rīgas apgabaltiesā.

Pilns nolēmums pieejams no 2015.gada 29.jūnija.

Tiesas sēdes priekšsēdētāja, tiesnese /personiskais paraksts/ S.Amola
Tiesneses /personiskais paraksts/ D.Kalniņa
/personiskais paraksts/ I.Logina